

**PRAVILA I PROCEDURE
ZA RAZVRSTAVANJE KLIJENATA**

Beograd, maj 2012. godine

Na osnovu odredbi člana 172- 174. Zakona o tržištu kapitala ("Sl. glasnik RS" br. 31/2011), odredbi Pravilnika o pravilima ponašanja investicionog društva prilikom pružanja usluga Komisije za hartije od vrednosti Republike Srbije, direktor Društva dana 15.05.2012. godine, donosi

PRAVILA I PROCEDURE ZA RAZVRSTAVANJE KLIJENATA

Član 1.

Saglasno Zakonu o tržištu kapitala i akata Komisije za hartije od vrednosti, Društvo je dužno da svoje klijente, s obzirom na njihovo znanje, iskustvo, finansijsku situaciju i investicione ciljeve, razvrstava na male klijente i profesionalne klijente.

Član 2.

Kategorizacija klijenata vrši se na osnovu informacija koje su Društvu dostupne u vezi sa: investicionim ciljevima klijenta, znanjem i iskustvom i finansijskom pozicijom klijenta, stručnošću u oblasti ulaganja, a po osnovu kriterijuma sposobnosti pravilne procene, odnosno upravljanja rizicima koji karakterišu određenu investiciju, transakciju ili uslugu, sve saglasno ovim Pravilima.

Član 3.

Društvo je dužno da u poslovanju sa klijentima, nivo zaštite interesa koja će klijentu biti pružena, primenjuje shodno sprovedenoj kategorizaciji svakog klijenta.

Član 4.

Društvo svakog klijenta, putem pisanog obaveštenja dostavljenim na adresu klijenta, ili putem drugog trajnog medija ako je tako predviđeno u ugovoru zaključenim sa klijentom, obaveštava o:

- kategoriji klijenata u koju je razvrstan;
- nivou zaštite interesa koja će mu biti pružena;
- mogućnosti da zatraži razvrstavanje u drugu kategoriju klijenata,
- o svim promenama nivoa zaštite koje proizilaze iz odluke o promeni kategorije klijenta.

Član 5.

Društvo je dužno da, uvek pre pružanja usluge, izvrši kategorizaciju klijenta na način da klijenta razvrsta u kategoriju profesionalnih klijenata u smislu člana 2. stav 1. tačka 18. u vezi sa članom 172. Zakona o tržištu kapitala, ili malih klijenata.

Član 6.

Prilikom pružanja usluga profesionalnom klijentu, Društvo može smatrati da taj klijent ima dovoljno znanja i iskustva u području investiranja u određene vrste finansijskih instrumenata ili usluga, odnosno znanja i iskustva potrebnih za razumevanje rizika povezanih sa transakcijom ili upravljanjem njegovim portfoliom, odnosno onim uslugama,

transakcijama, vrstama transakcija ili instrumentima za koje je razvrstan kao profesionalni klijent;

Član 7.

Status malih klijenata u odnosu sa Društvom karakteriše viši nivo zaštite njihovih interesa u odnosu na sve usluge, transakcije, odnosno finansijske instrumente, a naročito u segmentu izvršenja naloga pod najpovoljnijim uslovima, primeni politike izvršavanja naloga, zaštiti finansijskih interesa klijenta i oceni primerenosti finansijskih instrumenata i/ili investicionih usluga za Klijenta.

Član 8.

Društvo je obvezno da, pre nego što zaključi ugovor s malim klijentom, upozna malog klijenta sa ugovornim uslovima i da mu opšte informacije o Društvu i investicionim uslugama koje Društvo vrši kako je propisano Pravilima poslovanja Društva, opis politike upravljanja sukobom interesa utvrđene Pravilnikom o sprečavanju sukoba interesa, pružiti mu informacije u vezi sa zaštitom finansijskih instrumenata, pružiti mu informacije o cenama i troškovimai, što posebno uključuje ukupnu cenu koju klijent treba da plati za finansijski instrument i/ili investicionu uslugu, uključujući sve povezane naknade, provizije i troškove, te postojanje mogućnosti plaćanja drugih troškova, kao što su porezi i druga davanja povezana sa transakcijom u vezi s finansijskim instrumentom ili investicionom uslugom koji mogu nastati za klijenta, a koji se ne plaćaju Društvu i nisu nametnute od strane Društva, kao i ostale informacije utvrđene važećim propisima i aktima Društva.

Prilikom izvršavanja naloga maloga klijenta, Društvo je obvezno utvrditi postizanje najpovoljnijeg ishoda u odnosu na ukupne troškove transakcije, kako je utvrđeno Politikama izvršenja naloga klijenta.

Član 9.

Društvo je dužno da redovno ažurira informacije iz člana 2. ovih Pravila, i da blagovremeno preduzima mere u svrhu promene kategorije klijenta ukoliko utvrdi da klijent više ne pripada početno utvrđenoj kategoriji klijenata.

Društvo je dužno da pri zaključenju ugovora sa profesionalnim klijentom istog upozori na obavezu blagovremenog obaveštavanja Društva o svim činjenicama koje bi mogle da utiču na promenu kategorije kojoj pripadaju.

Član 10.

Promena kategorije klijenta Društvo vrši automatski u smislu člana 9. ovih Pravila, o čemu se klijent odmah izveštava, odnosno na zahtev klijenta.

Klijenti Društva imaju pravo da zahtevaju od Društva da budu razvrstani u drugu kategoriju u odnosu na onu kojoj pripadaju prema kategorizaciji Društva.

Pravo iz stava 2. ovog člana klijenti ostvaruju podnošenjem zahteva u pisanoj formi Društvu.

Član 11.

Radi sprovođenja podnetog zahteva od strane profesionalnog klijenta da ne bude tretiran kao profesionalni klijent u odnosu na sve ili pojedinačnu uslugu, vrstu transakcije, ili finansijski instrument, Društvo i klijent zaključuju ugovor, odnosno aneks ugovora kojim će

precizirati usluge, odnosno transakcije, odnosno finansijske instrumente u vezi sa kojima klijent zahteva da bude tretiran kao mali klijent.

Član 12.

Radi sprovođenja zahteva od strane malog klijenta da bude tretiran kao profesionalni klijent u odnosu na sve ili pojedinačnu uslugu, vrstu transakcije, odnosno finansijski instrument, Društvo i klijent zaključuju ugovor, odnosno aneks ugovora kojim će precizirati usluge, odnosno transakcije, odnosno finansijske instrumente u vezi sa kojima klijent zahteva da bude tretiran kao profesionalni klijent, ako su kumulativno ispunjeni sledeći uslovi:

1. Društvo u formi pisanog upozorenja, nedvosmisleno upozori klijenta o smanjenju zaštite njegovih interesa i gubitku prava na obeštećenje iz Fonda za zaštitu investitora,
2. Društvo izvrši procenu znanja i iskustva klijenta za samostalno donošenje odluka o ulaganjima i pravilnoj proceni rizika u vezi sa ulaganjima,
3. Klijent u pisanoj formi da izjavu da je svestan posledica gubitka nivoa zaštite.

Uslov iz tačke 2. stava 1. ovog člana, smatra se ispunjenim ukoliko na strani klijenta postoji ispunjenost najmanje dva od sledećih uslova:

1. investitor je izvršio transakcije na finansijskim tržištima (tržišta na kojima se trguje finansijskim instrumentima za koje klijent želi status profesionalnog investitora) uz prosečnu učestalost od najmanje 10 transakcija po kvartalu u toku poslednje godine i u vrednosti od 50.000 evra kvartalno;
2. veličina portfolia finansijskih instrumenata, uključujući i novac, investitora prelazi 500.000 evra u dinarskoj protivvrednosti;
3. investitor radi ili je radio najmanje godinu dana u finansijskom sektoru na poslovima koji zahtevaju poznavanje ulaganja u hartije od vrednosti.

Ukoliko uslovi utvrđeni ovim članom nisu ispunjeni u odnosu na klijenta koji je podneo zahtev, Društvo će odbiti da klijentu prizna status profesionalnog klijenta, o čemu će sastaviti pisani dokument i koji će biti dostavljen klijentu.

Član 13.

Ova Pravila i procedure su sastavni deo Pravila i procedura poslovanja društva i stupaju na snagu osmog dana od dana objave na internet stranici Društva.

Ova Pravila se objavljuju narednog radnog dana od dana prijema saglasnosti Komisije za hartije od vrednosti na Pravila i procedure poslovanja Društva.

Direktor
Prof. dr Zoran Đerković